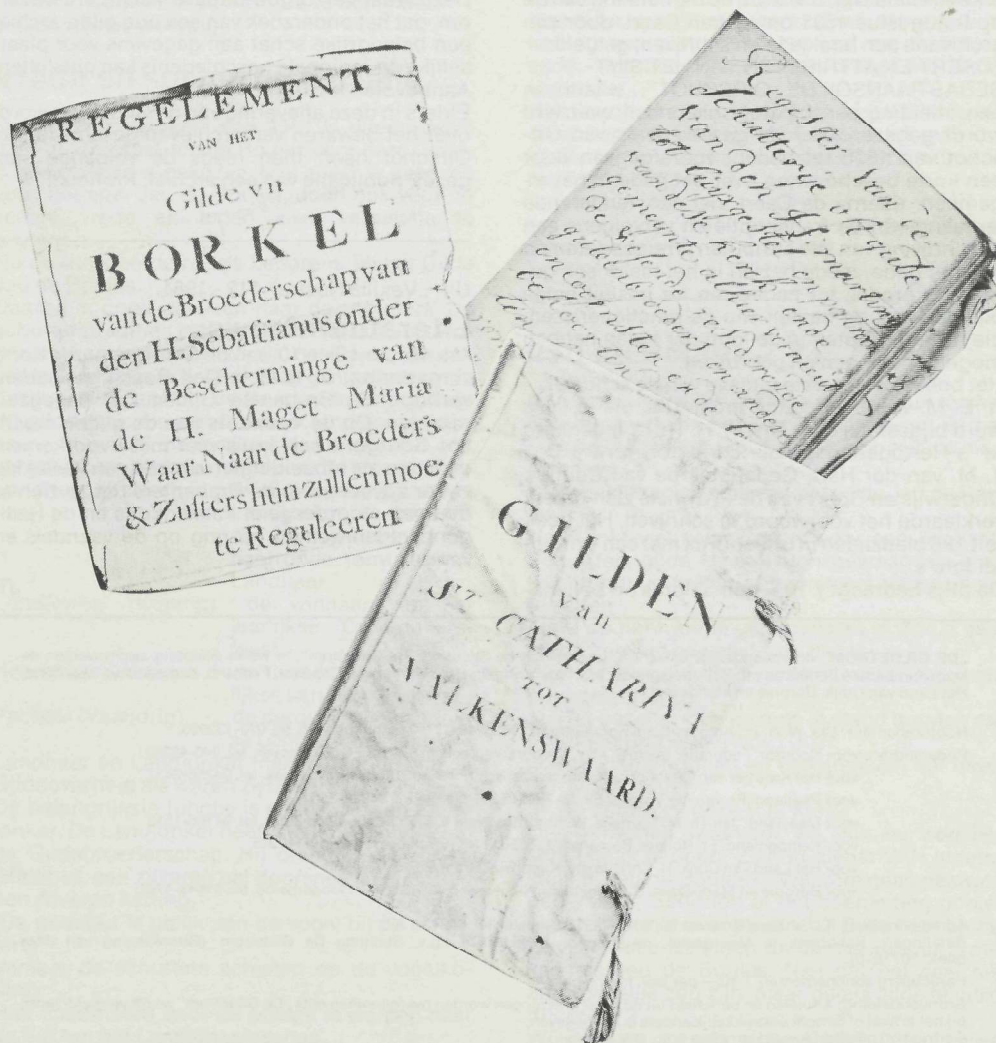

28e jaargang afl. 3
Najaar 1981

Uitgave van de Stichting De Gildetrom als voortzetting van het tijdschrift „De Gildetrom”
voorheen uitgegeven door de Bond van Schuttersgilden „Het Kwartier van Oirschot”.

Archiefstukken van Borkel, Lijksgestel en Valkenswaard

AGENDA 1981

21 nov. Hoofdlieëndag in het
Provinciehuis te
's-Hertogenbosch.

Gildefeesten 1982.
5e Europees Koningschieten
20 juni 1982 in Eindhoven.

VAN DE REDACTIE

Alle copie voor het volgend nummer dient voor 12 november bij een van de correspondenten bezorgd te zijn.

VRAGENRUBRIEK

De redactie verklaart zich gaarne bereid eventuele vragen van de lezers over alles, wat het gildewezen betreft, te beantwoorden.

ALGEMEEN

Gedenkboek Sint-Sebastiaansgilde Oirschot

Het Gilde heeft ter gelegenheid van het 450 jaar erkend Gilde zijn, d.w.z. bij de herdenking van de op 9 augustus 1531 ontvangen Caert, door zijn archivaris een boekje laten schrijven, getiteld: "CAERT EN ATTRIBUTEN VAN HET SINT-SEBASTIAANS-ILDE OIRSCHOT", waarin in een inleiding een beknopt historisch overzicht wordt gegeven over de geschiedenis van Oirschot van 1500 tot heden, voorafgegaan door een korte beschouwing over het gilde in het algemeen; daarna de Caert met een verklarende vertaling van de transcriptie en vervolgens een beschrijving van alle attributen en eigendommen van het gilde, mede gezien in het historisch gegroeide proces tot heden; en tot besluit enige bijlagen met de namen van de functionarissen, die deze attributen in de loop der tijden hebben mogen ontvangen en gebruiken.

Het boek is een eerste uitgave van de schrijver A. E. M. van Esch, gilde-archivaris, die in deze werd bijgestaan door Drs. W. H. Th. Knippenberg te 's-Hertogenbosch als corrector, terwijl Drs. J. M. van der Hart, Gedeputeerde van Cultuur, Onderwijs en Sport van de Provincie zich bereid verklaarde het voorwoord te schrijven. Het boek telt 128 bladzijden in offset-druk met een twintigtal foto's.

De prijs bedraagt f 10,— (afhaalprijs op Dekanij-

straat 10, te Oirschot, telefoon 04997-1216); of f 12,50 bij postbestelling, na ontvangst hiervan op bankrekening Rabobank Oirschot 13.88.07.876, ten name van Rentmeester Sint-Sebastiaansgilde, Molenstraat 43, 5688 AC Oirschot.

Deze fraai verzorgde uitgave illustreert wederom, dat het onderzoek van een oud gilde-archief een belangrijke schat aan gegevens voor plaatselijke en regionale geschiedenis kan ontsluiten. Aanbevolen lectuur!

Elders in deze aflevering van de Gildetrom wordt over het bewaren van archieven geschreven; te Oirschot heeft men reeds de volgende stap gezet: publicatie van een archief. Proficiat!

Uit: „Vexilla Nostra” 112 - 1981.

Literatuurnieuws:

Art. 48, punt 9 en 10, van de Gereformeerde Kerkvergadering, in 1648 te Den Bosch gehouden, verbood de Brabantse Gilden het papegaaischieten. Op de **vaandels van de gilden** mocht het Bourgondisch kruis niet meer voorkomen, evenmin als afbeeldingen van heiligen. Gelukkig zat er zoveel pit in de Brabanders dat ze zich er niet aan stoorden; het Takkenkruis en de Heiligenbeelden komen nu nog op de vaandels en velds voor.

JT.

„DE GILDETRON” driemaandelijkse tijdschrift, uitgave van de Stichting „De Gildetrom”, in welke Stichting samenwerken de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, met haar Kringen: Het Kwartier van Oirschot, Peelland, Kempenland, Maasland, Het Land van Cuijk, Baronie en Markiezaat.

Hoofredacteur: Drs. W. H. Th. Knippenberg, Socrateslaan 115, 5216 CT 's-Hertogenbosch, tel. 073-133993.

Redactoren: voor Noordbr. Federatie: Math. E. M. v. d. Voort, Valkenlaan 6, 5613 EC Eindhoven, tel. 040-438521

voor Het Kwartier van Oirschot: J. A. Abrahams, Vrijthof 9, 5081 CA Hilvarenbeek, tel. 04255-2431

voor Peelland: Fr. van der Velden, Eindje 7, 5715 PK Lierop, tel. 04926-256

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, 5175 AL Loon op Zand, tel. 04166-1516

voor Kempenland: Fr. Roijers, Bomanshof 55, 5611 NK Eindhoven, tel. 040-110945

voor Het Land van Cuijk: H. Christiaans, Koperwiekstraat 8, 5451 XN Mill

voor Baronie en Markiezaat: B. Minnebach, Nieuweweg 32, 4631 TG Hoogerheide, tel. 01646 4761.

Administratie: H. A. J. v. Erve, Rootven 60, 5066 AX Moergestel, tel. 04243-1306.

Betalingen: Rabobank te Moergestel, rekeningno. 13.45.08.874 t.g.v. Stichting De Gildetrom. (Girorekening van deze bank: 1071810).

Particuliere abonnementen: f 10,— per jaar, franco huis.

Bronvermelding: Artikelen en berichten uit dit tijdschrift mogen worden overgenomen mits „De Gildetrom” wordt vermeld, tenzij bij het artikel of bericht uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Gedrukt bij offsetdrukkerij Harry Bek & Zn. B.V. Veghel.

Bij het Aloude Schuttersgilde DEN CRANS te Antwerpen is door Marc. de Schrijver een boekje samengesteld i.v.m. Tentoonstelling in Het Wapenschild te Antwerpen, 22 mei t/m 14 juni 1981, waarin de tentoongestelde attributen zijn opgenomen. Het voornaamste is de tekst die Marc. de Schrijver, Dirk Stoclet, Rob. Wuijts, e.a. leveren omtrent: "OM EN ROND DE KRUIS-BOOGGILDEN", over Juwelen, wapens en documentatie, van Brugge, Gent en Antwerpen. Een artikel wordt extra gewijd aan de Vroege geschiedenis van de kruisboog. In het werk staan vele foto's EN TEKENINGEN! Formaat A4, 53 blz. Bestellen bij: De Aloude Schuttersgilden - Den Crans - M. de Schrijver, Bank Gemeentecrediet, België op Rek. 405-5032541-18. Prijs is fl. 10,-. JT.

ALGEMEEN

Gilde St. Catharina en Barbara te Schijndel.
Jeu de boules (vervolg)

Vrede en spelen op het land.

In het zomernummer van 1981 is uiteen gezet waarom het spel Jeu de Boules voor deze Gildebroederschap is gekozen. Niet alleen is gekozen voor het spel Jeu de Boules, doch ook voor de veilige vrede en tegen alles vernietigende wapens.

Nu de titels en de regels behorend bij het Gilde Jeu de Boules.

Daarbij is goed gekeken naar de schutters. De schutterstradities kennen de keizer, koning, ridder en vaandrig. Van ouds zijn dat figuren die een centrale functie in het leger - organisatie voor de oorlog - hadden. Om de lieve vrede echter koos dit gilde titels die meer met het land en de landbouw te maken hebben en men heeft dan ook vergelijkbare titels/functies voor de schutters:

Landheer (Keizer) : wie driemaal achtereen Landjonker is geweest en de eventuele Landheerronde wint, wordt Landheer.

Landjonker (Koning) : de winnaar van het jaarlijkse Landjonkersfeest.

Heerboer (Ridder) : de tweede van het jaarlijkse Landjonkersfeest.

Pachter (Vaandrig) : de derde van het jaarlijkse Landjonkersfeest.

Landheer en Landjonker maken deel uit van de Gildeoverheid als waren zij Deken.

De belangrijkste functie is echter die van Landjonker. De Landjonker heeft de representatie van de Gildebroederschap. Hij draagt daarvoor de Gildebut, een zilveren bal doorsnee 40 mm., aan een zilveren ketting.

(De gildebut is gelijk aan de vogel bij de schutters).

Immers de schutters schieten op de vogelkoning.

Hier speelt men door de boules te werpen naar de but om het Landjonkerschap.

De Landjonker schenkt een zilveren schild aan

het Gilde en ook een vat bier - 30 liter - op het eerstvolgende Landjonkersfeest.

De Hoofdman installeert de Landjonker met de volgende formule: „N.N. al spelend gunden de Broeders U de eer van het Landjonkersambt. Die eer is niet meer dan dit glas bier: geledigd doet het smaken naar meer.

Ga de Gildebroeders in waardering en hartelijke belangstelling voor elkaar voor.

Leg Uw werkzaamste hand op het vaandel en beloof trouw aan onze Broederschap en aan haar instellingen, en bovenal de jeugd met raad en daad bij te staan en hen een voorbeeld van een goed Gildebroeder te zijn.

De Landjonker: Ja, dat beloof ik!

Hoofdman: Draag dan deze Gildebut tot eer van onze Broederschap".

De Landjonker installeert daarop de Heerboer en de Vaandrig met soortgelijke formule's.

Op 14 juni 1981 werd Frans van den Boogaard de eerste Landjonker.

Nu nog de onderscheidingstekens voor de andere functionarissen: de Landheer mag aan een zilveren ketting drie zilveren boules dragen. De Heerboer draagt aan een zilveren of verzilverde ketting een platte Gildebut met op de achterzijde: Heerboer. De Pachter draagt het Gildevaandel.

Het Landjonkersreglement van onze Gildebroederschap is te verkrijgen bij onze schrijver:

W. Verkuyl, Verhagenstraat 3 te Schijndel, tel. 04104-92734.

Mr. G. Bouwman

(wordt vervolgd)

Jeu de Boules ? ? I

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van Mr. G. Bouwman van het Sint-Catharina- en Barbagilde te Schijndel wil ik graag mijn reactie hierop geven.

Waarde gildebroeders van het Gilde Jeu de Boules.

Het klinkt wel zeer vreemd voor een Brabants Schut(ters)gilde. U heeft erom gevraagd en ik zal trachten mijn mening hieromtrent nader uiteen te zetten.

Als U op het tweede gildecongres in Goirle aanwezig zou zijn geweest, dan had U van Dr. L. P. L. Pirenne, als schut(ters)gilde drie taken mee naar huis gekregen:

- 1) Het beschermen en mee in stand houden van Eigen Brabantse KULTUUR.
- 2) Het onderhouden en bewaren van het eigen gilde-archief.
- 3) De zorg voor onze R.K. Kerk.

Drie terreinen waarvoor wij ook **nu nog** een schutstaak hebben. Zich in dienst VAN moeten stellen. Jeu de Boules?? Waarom geen paalwerpen van de Schotten of het boemerang gooien van de Maori's overgenomen? Deze hebben net zo veel met onze eigen Brabantse cultuur te maken als Jeu de Boules. Niet dat het spel niet aantrekkelijk zou zijn, maar dit als gilde te introduceren??

Wij hebben in ons eigen Brabant nog zoveel eigen volkspelen die verloren dreigen te gaan.

En die toch ook de eeuwen door aan ons volksvermaak hebben bijgedragen, zelfs in onze donkerste uren.

Waarom hier geen taak op U genomen om deze spelen in ere te herstellen? Ik denk b.v. tijdens gelegenheden van een schoolvakantie, kermis, gildefeesten, voor de jeugd en mogelijk ook voor volwassenen. Men zou het schilderij van Pieter Breughel over de kinderspelen eens moeten bestuderen.

Verder moet U zich houden aan Uw gildecaert die U het recht geeft gildebroeder te mogen zijn. Dat U zich in dienst stelt van de Vrede is alleen maar lovenswaardig. Welk rechtgeaard gildebroeder doet dit niet? Zijn de gildebroeders die wel met een geweer schieten minder vrede-lievend? Ik betwijfel dit oprecht. Twee wereldoorlogen met miljoenen doden hebben ons genoeg kunnen leren. Helaas de realiteit is anders. Men volgt de media en de domheid der mensen wordt U ten voeten uit getekend. Zelfs 2.000 jaar Christendom hebben hieraan niet veel kunnen veranderen.

Waarlijk vrede vindt men alleen bij zich zelf **INDE ANDER**. Blank, zwart, rood en geel zijn allen gelijk. Waarom dan oorlog?

Gildebroeders, de hemel hebben wij in onze eigen handen, als wij ons houden aan datgene dat Hij ons geleerd heeft. Het Onze Vader is meer dan een gebed. Het is een opdracht.

En dit is dan onze belangrijkste opdracht, door onze eed gebonden zijn binnen onze gildebroederschap zal er meer van ons verwacht mogen worden.

Elk gilde is autonoom om een keuze te maken hoe en op welke wijze men dienstbaar wil zijn. Daar mag door niemand aan getornd worden. Doch laat onze Brabantse gilden Brabants blijven. Onze Brabantse cultuur is zo rijk aan eigen spelen, waarom dan elders zoeken. Elk land heeft de plicht en het recht te streven naar het behoud van de eigen cultuur. Onze maatschappij is toch al zo verarmd aan echt menselijk contact, de jeugd kent toch al zo weinig gelegenheid om tot echt spel te komen. Zij is van de straat gevergd door het modern verkeer.

Wat dit betreft heeft het Sint-Catharina- en Barbaragilde een pleister op een zere wonde willen leggen. **TERECHT**. Daar moeten wij dankbaar voor zijn. Maar ook voorzichtig. Blijf Brabander,

blijf bewust van Uw eigen mogelijkheden. Laat Uw Schut(ers)gilde, Schut(ers)gilde blijven.

Tracht met het voorbeeld van onze Brabantse schilder Pieter Breughel van ons Brabantse Land een levend schilderij van spelende mensen te maken. Want alleen daar is het land zoet waar de mens oprecht en eerlijk spelen doet.

U zult dan niet alleen komen te staan. Wat te denken van gildefeesten waar volksspelen aan toegevoegd worden?

Veel succes in deze.

Uw Gildebroeder,

A. H. C. v. Broekhoven.

Jeu de Boules ? ? II

Met alle respect voor Uw verzorgde uitgave van „De Gildetrom” heb ik met grote verwondering Uw artikel gelezen van Uw laatste aflevering: „Gilde Sint-Catharina en Barbara te Schijndel, Jeu de Boules”.

Hoe ontspannend en sfeervol „Petanque” in Frankrijk ook is, ik kan me met de beste wil niet voorstellen dat in Brabant zowel als in ons Vlaanderen een „Gilde” zou gesticht worden met als hoofddoel „Jeu de Boules”.

Wij hebben wel de Koninklijke en Prinselijke Sint-Jorisgilde te Brugge die b.v. het „bollen” (ook een zéér oud gezelschapsspel) beoefent, maar dan om de lange winteravonden te vullen, indien niet in openlucht met kruisboog enz. kan geschoten worden.

Ook heb ik nog nooit in een Gilde „agressieve oorlogszuchtige” mensen ontmoet, omdat ze met karabijn, kruisboog of handboog zouden schieten.

Zou Uw Gilde in een optocht dan te voorschijn komen in „vrije-tijds-kleding” met een Alpenmutsje?

Vergeef me mijn openhartige brief, maar laat ons a.u.b. niet afwijken van onze mooie aloude geplengheden der „Schuttersgilden”.

J. Verschuieren,
Nottebohmstraat 35,
B 2000 Antwerpen.

Federatie Nieuws

Aanbevelingen voor de bewaring van gilde-archieven.

1. Waar praten we over als we het over een gildearchief hebben?

Een archief is het geheel van bescheiden, dat door een persoon of instelling is ontvangen of opgemaakt en dat naar zijn aard bestemd is om

onder die persoon of onder de functionarissen van die instelling te blijven berusten.

Een archief ontstaat als het ware vanzelf als een persoon of instelling zijn of haar functies uitoefent en is omgekeerd ook voor het uitoefenen van die functies onontbeerlijk. Bij een archief is er dus altijd een hecht oorzakelijk verband tussen de archiefvormende instantie en zijn of haar functies. In een archief zijn de rechten en ver-

plichtingen terug te vinden zowel van de instelling ten opzichte van derden als intern tussen de personen bijvoorbeeld die tesamen daarvan deel uitmaken. Toegepast op een gildearchief betekent dat, dat we daarin terug zouden moeten vinden: de oprichtingsstukken zoals de gildekaart of afschriften daarvan, latere reglementen, de notulen van vergaderingen, de begrotingen en jaarrekeningen en andere financiële bescheiden, de correspondentie zowel intern als naar buiten, enzovoort. Deze opsomming is niet volledig! Meteen vanaf het moment, dat een stuk wordt opgemaakt of ontvangen, behoort het tot het archief. Ook voorstadia zoals aantekeningen en kladjes kunnen tot het archief gerekend worden, hoewel de waarde daarvan betrekkelijker zal zijn, omdat de informatie vaak nog eens „in het net” in andere stukken terugkomt. Toch moeten we altijd goed oppassen voordat we iets naar de papiermand verwijzen. Alleen als het heel zeker is, dat **alle** informatie die in een bepaald stuk aanwezig is een dubbelure vormt, of dat (bijv. bij financiële bescheiden) de bewijsfunctie van het stuk overbodig is geworden, kan tot „vernietiging” besloten worden. „Dubbelen” kunnen overigens ook wel eens erg handig zijn, maar dat heeft te maken met de wijze waarop de stukken worden bewaard of gebruikt.

We bedoelen met het woord archief in strikte zin dus niet een verzameling of collectie zoals die bijeengebracht wordt door iemand die voor een bepaald onderwerp speciale belangstelling heeft. Zo is het woord „knipselarchief” eigenlijk fout. Het zou „knipselverzameling” moeten heten. Hetzelfde geldt voor veel zogenaamde „fotoarchieven”. Het grote verschil met een echt archief is, dat zo’n verzameling niet vanzelf vanuit de uitoefening van de functie ontstaat, maar omdat iemand daar nu toevallig plezier in heeft gehad. Een archief **moet** om administratieve en wetenschappelijke redenen bewaard blijven, een verzameling zal vaak alleen om wetenschappelijke redenen worden behouden, en dan uiteraard terecht, omdat zij erg waardevol is.

2. Hoe dient een gildearchief bewaard te worden?

In verreweg de meeste gevallen berusten de gildearchieven nog bij de Overheid van het Gilde en dan nog meestal bij degene die zich vooral met het voeren van de correspondentie en het vastleggen van feiten bezig houdt: de schrijver of secretaris. De wijze van ordening en/of bewaring weerspiegelt dan vaak het gebruik dat hij van de stukken maakt. De oudere stukken zal hij vrijwel niet meer nodig hebben, tenzij voor hele bijzondere gelegenheden, en ze zullen dus min of meer veilig en verweg zijn opgeborgen. Vaak zijn ze ook moeilijk leesbaar. Het zijn curiosa geworden. De jongere stukken zullen zo geborgen en gerangschikt zijn, dat zij zonodig gemakkelijk terug te vinden zijn, en dat het onderling verband duidelijk blijft. Althans zo zou het moeten. We zullen hierna op deze twee categorieën archiefstukken nader ingaan.

a. Het jonge of „lopend” archief.

Het is heel moeilijk om in dit bestek algemene regels te stellen voor het beste te hanteren systeem van bewaring en ordening van het z.g.

lopend archief. Dat hangt eigenlijk heel nauw samen met de wijze van organisatie van een Gilde. Het zal een groot verschil maken, of in een Gilde alle zaken centraal door de Overheid of zelfs door de Hoofdman en Schrijver worden afgedaan, of dat er talloze commissies aan het werk zijn bijvoorbeeld onder leiding van een lid van de Overheid, die ieder zelfstandig een eigen taak behartigen. In het eerste geval zal het niet moeilijk zijn het overzicht te bewaren en kan men waarschijnlijk goed werken met één doorlopende serie correspondentie, hoogstens opgesplitst naar een klein aantal onderwerpen.

In het tweede geval zal het nodig zijn om met een stelsel van zaaksgewijs opgezette dossiers, zo niet zelfs met aparte commissie-archieftjes te werken.

Laten we bovendien de administratie van de penningmeester niet vergeten. Dat maakt het allemaal veel ingewikkelder. Let wel: de commissiearchieven en de administratie maken óók deel uit van het gildearchief en zullen daarin op een bepaald moment moeten terugkeren! Juist daar is het gevaar groot, dat de stukken afdwalen en de informatie over hele wezenlijke functies van het Gilde op den duur verloren gaat. Er zal dan zeker goed op moeten worden toegezien dat alle onderdelen van het archief goed zijn verzorgd en zodanig in ordners en omslagen zijn geborgen, dat niets door onachtzaamheid kan verdwijnen en dat er zo min mogelijk schade door gebruik ontstaat.

Nogmaals, het is moeilijk om in het algemeen preciese regels op te stellen. Het beste kan dat gebeuren in overleg met de Overheid of Schrijver van elk Gilde apart.

Uit bovenstaande is al duidelijk, dat het jonge of lopend archief ofwel het archief, dat nodig is voor de praktijk van alledag, het best zo dicht mogelijk bij de functionarissen blijft. Bij een Gilde bestaat het grootste risico in de wisseling van functies, want in de praktijk zal het erop neer komen, dat de stukken thuis worden beheerd. Dit is niet te voorkomen, maar het legt wel de verplichting op de functionaris in kwestie, om zo goed mogelijk voorzieningen te treffen, dat altijd duidelijk is dat hij iets in huis heeft, dat niet zijn eigendom is en dat te gelegener tijd in goede staat terug moet naar het Gilde. Omgekeerd zal de overheid van het Gilde zich bewust moeten blijven van het feit, dat op een aantal plaatsen uit haar naam stukken van het archief worden beheerd. Het beste is dan om goed door middel van inventarislijsten bij te houden, waar een en ander is ondergebracht. Hoofdman en Secretaris zouden beiden een exemplaar van zo’n lijst kunnen bewaren.

b. Het oud-archief of statisch archief.

Op een moment, dat niet voor elke organisatie gelijk is, gaan stukken behoren tot het „oud-archief” of „statisch archief”. Men heeft ze dan niet meer geregeld nodig. Bij de bewaring komt dan niet meer in de eerste plaats de nadruk te liggen op de toegankelijkheid, maar meer op het goede behoud van de stukken. Ze zijn niet meer zo interessant voor administratie en bestuur, maar wel des te interessanter voor het behoud van de eigen identiteit en voor de wetenschap. Dan komt het moment, dat gedacht moet worden

aan de overdracht in bewaring (niet in eigendom) aan een instelling die daarvoor het meest geschikt is: een openbare archiefbewaarplaats. Zulk een instelling moet zo dicht mogelijk gevestigd zijn bij de plaats waar het archief ontstaan is en dus waar ook het Gilde gevestigd is. We denken dan aan een **gemeente- of streekarchief**. Deze archiefdiensten zullen altijd bereid zijn, om met een gilde tot een overeenkomst te komen, opdat de uiterst belangrijke bronnen van de historie van onze gilden onder de beste condities bewaard blijven, maar toch nog zo, dat de gildebroeders, die rechtens eigenaar zijn en blijven, zo goed mogelijk toegang houden tot hun eigen archief.

Daarnaast is het dan door de openbaarheid pas goed mogelijk, dat serieuze lieden zich met deskundige hulp verdiepen in deze voor de plaatselijke geschiedschrijving zo interessante stukken. Een archiefdienst zorgt voor een goede wetenschappelijk verantwoorde inventaris en eventueel zelfs voor de noodzakelijke restauratie van delen van het archief.

Als een gilde ertoe mocht besluiten om ook al vrij jonge stukken in bewaring te geven, dan kunnen in het proces-verbaal van overdracht altijd regels gesteld worden, die de mogelijkheid tot inzage door derden beperken. Van geval tot geval zal in overleg met de gemeente- of streekarchivaris bekeken moeten worden, waar de grens tussen over te dragen en in huis te houden stukken archief moet liggen. Een archivaris zal zich ook graag ontfemen over documentaire verzamelingen of bemiddelen om die bijvoorbeeld in een streekmuseum onder te brengen.

Hier is het misschien de plaats om er uitdrukkelijk op te wijzen, dat archiefstukken geen

museumstukken zijn. Voor een goed behoud is het nodig, dat ze tegen allerlei schadelijke invloeden worden beschermd. Toch kan het soms wel voorkomen, dat men bepaalde belangrijke stukken ten toon wil stellen. Dat is heel begrijpelijk en kan een goede functie hebben. Het moet echter een uitzondering blijven en als het wél gebeurt, dan moeten de condities zoals klimaat, veiligheid en afscherming tegen schadelijk licht, zo goed mogelijk zijn.

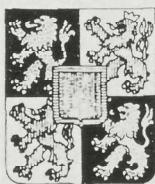
Een vakman, zoals een archivaris is, kan daarbij een goed raadgever zijn.

3. De rol van de kringcommissie.

De Kring van Schuttersgilden in het Kwartier van Oirschot hecht zeer veel waarde aan de goede bewaring van de kostbare gildearchieven. Bovendien zijn we ervan overtuigd, dat het in de toekomst ook mogelijk moet zijn, dat degenen die na ons komen een getuigenis aantreffen van dat wat heden in onze gilden gedaan en gedacht wordt. Daarom is een commissie gevormd, die er onder andere voor wil zorgen dat bovenstaande aanbevelingen bij de gilden in praktijk worden gebracht. Die commissie wil tijdens bezoeken aan de Overheden van de Gilden de aanbevelingen nader toelichten, helpen bij het zoeken naar een voor het betreffende Gilde meest geschikte wijze van bewaring en ordening van het lopend archief en bemiddelen bij het tot stand komen van overeenkomsten van bewaring met de plaatselijke archivariissen, waar het de oude archieven betreft.

Drs. G. J. W. Steijns,
archivaris.

Burg. Suysstraat 54, Tilburg.

Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

Kringonderscheidingen werden uitgereikt aan:

H. v. d. Hamsvoort, Sint Joris Oirschot
P. van Kollenburg, Sint Joris Oirschot
M. v. d. Hout, Sint Joris Tilburg
Jac Vosken, Sint Joris Tilburg.

Nieuwe Koningen:

Sint Joris Goirle: E. van Puyenbroek
Sint Gondulphus en Monulphus Kneysel:
F. van Beers
Sint Catharina Moergestel: C. Wolfs.
Sint Dionysius Tilburg:
Sint Joris Diessen:

Sint-Odulphusgilde Best

Op 14 juni 1981 vierde dit Gilde zijn 450-jarig

bestaan. De zuster gilden Sint Joris Tilburg en Sint Joris Noordwijk, alsmede het Kringbestuur was hierbij aanwezig. Op de foto zien wij hoofdman Jan Swinkels, die de hoofdmanssikkel in ontvangst neemt van Burgemeester Mr. de

Leeuw. Dit zeer fraaie attriboot werd geschenken door het Gemeentebestuur van Best.

Gilde Sint Sebastiaan Oirschot

Op zaterdag 8 augustus 1981 vierde dit Gilde zijn 450-jarig jubileum. Op de foto wordt hoofdmans H. van Zelst gefeliciteerd met zijn Koninklijke onderscheiding.

Sint-Willibrordusgilde Wintelre

Op zaterdag 11 juli herdacht de heer **CORNELIS BEERENS** het feit dat hij 60 jaar gildebroeder was.

Om 17.30 uur werd een H. Mis uit dankbaarheid opgedragen in de parochiekerk.

Hierna volgde een receptie waarbij aan de jubilaris onder meer een oorkonde werd uitgereikt.

Daarna verliep de avond in een gezellig samenzijn met de jubilaris, zijn echtgenote, familie en de gildebroeders.

Gilde St. Monulphus en Gondulphus Knegsel

Op 16 juli 1981 was het 60 jaar geleden dat gildebroeder **WOUT WILLEMS** lid van het gilde werd. Op deze dag hebben de Overheid en leden van het Gilde de jubilaris gehuldigd. Ook de Overheid van het Kwartier van Oirschot kwam de heer Willems de hand drukken.

De avond tevoren hadden de vendeliers van het gilde een vendelhulde gebracht in het Bejaardencentrum De Wiekenborg te Eersel, waar de jubilaris sinds enige tijd verblijft.

We hopen dat Wout nog menig jaar in goede gezondheid als Ouderling van het gilde de activiteiten van het gilde mag meemaken en de gildedagen nog trouw mag bezoeken.

H. van Boxem, Hoofdmans.

Gilde Sint Sebastiaan Diessen

Zaterdag 27 en zondag 28 juni vierde het Gilde Sint Sebastiaan zijn 350-jarig jubileumfeest waaraan ook een grote schietwedstrijd verbonden was. Het weer was wel niet zo goed, maar dat was voor velen geen bezwaar, want de prestaties waren zeer goed.

Het hoogtepunt was toch wel om 5 uur het schieten van alle koningen om het jubileumkruis. Dat moest gebeuren met een geweer, dat beschikbaar was gesteld door het Gilde uit Goirle.

Burgemeester Reinders was zo bereidwillig om het eerste schot te lossen en raakte de vogel ook voortreffelijk. Voor hem was het geweer een geheel vreemd wapen. Toen mochten de andere koningen om de beurt schieten, met het 151ste schot haalde Kees Timmermans van het O.L.V. Broederschap Biest-Houtakker het laatste stuk naar beneden. Hiermee werd hij jubileumkoning en hij was er zeer gelukkig mee.

Tenslotte sprak hoofdmans van het jubilerende gilde Sint Sebastiaan de heer S. Bruurs. Hij bood het gilde Sint Joris een zilveren schild aan als blijk van dank voor de goede medewerking.

Het organiserende Gilde droeg 10% van nettopbrengst af aan het Kringbestuur "Het Kwartier van Oirschot", een geste die navolging zeker verdient.

IN MEMORIAM

Gilde St. Joris Middelbeers

Op 22 mei overleed plotseling Gildebroeder **H. KOLSTERS**. Hij was drager van de kringonderscheiding voor zijn 40-jarig lidmaatschap van het Gilde.

Gilde St. Lambertus Vessem

Op 10 juni is op 58-jarige leeftijd plotseling van ons heengegaan **WILHELMUS SCHUURMANS**. Hij was 26 jaar actief gildebroeder.

Op 13 juni is hij na de uitvaartdienst in de Sint-Lambertuskerk te Vessem met gilde-eer begraven op het kerkhof van de Sint-Lambertus-parochie te Haaren (N.Br.).

Gilde St. Joris Hoogeloon

Op 27 juli overleed **THEODORUS VAN GERVEN**. Het gilde waarvan hij vanaf 1953 Keizer was, had zijn grote liefde.

Gilde H. Sacrament Hulsel

Op 14 juli overleed op 83-jarige leeftijd gilde-

broeder **PETRUS AUSEMS**. Vele jaren gaf hij zijn krachten aan de gemeenschap als wethouder en loco-burgemeester. Hij was 57 jaar lid van dit Gilde.

Gilde St. Joris Goirle

Op 85-jarige leeftijd overleed op 16 augustus de oud-koning **J. C. BROCK**. Tientallen jaren was hij de kastelein van het Gildehuis van Sint Joris.

Mogen zij allen rusten in vrede.

Nieuws uit Kempenland

Nieuwe samenstelling Kringbestuur

Tijdens de algemene vergadering van 25 mei is tot vice-voorzitter van Kring Kempenland met algemene stemmen gekozen: Mathieu van der Voort, tot voor kort Kringsecretaris. Tot zijn opvolger als Kringsecretaris is gekozen Jacques Govers.

Het Dagelijks Bestuur van Kring Kempenland bestaat thans uit:

M. Zijlmans, Voorzitter
Stokkelen 35, 5521 ND Eersel.
M. v. d. Voort, Vice-Voorzitter
Valklaan 6, 5613 EC Eindhoven.
A. Duis, Penningmeester
Groot Terkooyen, 5531 NV Bladel.
J. Govers, Secretaris
Het Fort 10, 5581 AC Waalre.

Het Sint-Catharinagilde tot Blortem en Gestel, sinds 25-11-1556.

Na zes jaar "regeert" er weer een nieuwe Koning, gildebroeder Chris Moonen. Hij wist met een welgemikt schot de papegaai naar beneden te halen en nam het koningschap over van Marinus Bouwmans, die van 1975 af Koning is geweest. Er ging een luid gejuich op onder de gildebroeders en het talrijke publiek. Het is 175 jaar geleden, dat de voorvader van de huidige Koning, Hendrikus Moonen, een fraai koningsschild toevoegde

aan het Koningsvest; vanzelfsprekend was Chris er erg op gebrand om hier een traditie van te maken.

Het Sint-Catharinagilde had op deze 17e mei nog meer reden om te vieren. Na het dieptepunt 1976-1979, toen er nog slechts twee gildebroeders waren overgebleven, is het weer bergop gegaan; nu zijn er weer 12 geïnstalleerde gildebroeders en 6 adspiranten. Er wordt weer deelgenomen aan de Kringactiviteiten en de jeugdleden leren het trommen en vendelen. Te vieren is er dit jaar het 425-jarig bestaan van dit gilde.

De Burgemeester van Eindhoven, Dr G. Borrie, loste het eerste schot op de papegaai en sprak na het "vrijen van de schutsboom" een woord van felicitatie tot het gilde en de vele belangstellenden. Raadsheer E. Reker reikte aan gildebroeder Marinus Bouwmans de onderscheiding A1 uit voor het 40-jarig lidmaatschap en memoreerde zijn werkzaamheden in de tromcommissie en de opleiding van tambours voor Kring Kempenland. Regerend Deken L. Simons gaf een fraaie oorkonde aan Antoon Segers omdat hij het Sint-Catharinagilde in moeilijke jaren mede voor de ondergang heeft behoed. De Harmonie Phileutonia en het gemengd koor St. Cecilia waren naar het Gemeenschapshuis "De Ketting" gekomen om aan de festiviteiten luister bij te zetten.

Om twee uur begon het Koningschieten volgens de ordonnantiën die in het jaar 1785 door Prins Willem V van Oranje voor dit gilde waren hernieuwd (door een Spaanse invasie waren de oude bij brand verloren gegaan). De Gildebroeders hebben zich aan deze regels gehouden en gevierd, want er staat: "En zal hij die Koning wordt aan het Gilde een ton bier schenken, tenminste vijfenvijftig liter groet". Ofschoon het er

niet bij staat hebben de Gildebroeders dat vat dezelfde dag samen geleegd.

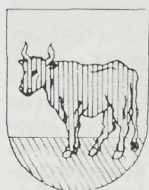
P. F. van der Loo,
Mozartlaan 43,
5654 EK Eindhoven.

IN MEMORIAM

Op 21 maart is op 90-jarige leeftijd geheel onverwacht overleden: **KEES PAAIJMANS**.

Hij was van 1927-1954 lid van het **Sint-Jorisgilde Gestel** te Eindhoven. Hij was medeoprichter van de Bond van Schuttersgilden Kring Kempenland op 1 januari 1935 waarvan hij praktisch direct na de oprichtingsvergadering het voorzitterschap bekleedde tot na het Landjuweel in Eindhoven in 1955.

De verdiensten van Kees Paaijmans voor het gildewezen waren zodanig dat het Federatie-Bestuur hem benoemd heeft tot Lid van Verdienste.

Nieuws uit Maasland

KRING MAASLAND. Van het gilde van Haaren, dat de Kringdag heeft gevierd, is geen totaal-uitslag binnengekomen, zodat wij deze ook niet aan de gildebroeders bekend kunnen maken.

STUURGROEP 800. Deze stuurgroep is opgericht om een groot feest te organiseren voor de Stad Den Bosch, die in 1985 het feit gaat herdenken dat zij 800 jaar bestaat.

In het jaar 1935 vierde deze stad haar 750-jarig bestaan met een mooi gildefeest. Dit was de **oprichting van de Kring Maasland** welke gevolgd is door de andere kringen van de Federatie, die inmiddels ook was gevormd.

Door Kring Maaslands bestuur en de Federatie is een schrijven aan deze stuurgroep gericht om medewerking als dit feest de Brabantse Gilden erbij gaat betrekken. Gedacht is hierbij aan een Groot-Hertooglijk feest van de gilden uit het Hertogdom Brabant.

De Stuurgroep heeft medegedeeld er prijs op te stellen dat de gilden hun medewerking geven. Later zal een en ander worden bekeken als de plannen worden gerealiseerd.

MEIMAANDVIERING in de Sint-Jansbasiliek van Den Bosch in 1982. Dit jaar is de aanmelding van de gilden van onze KRING MAASLAND goed verlopen en is in elke H. Mis een gilde vertegenwoordigd geweest. In de najaarsvergadering zal weer een rooster opgemaakt worden voor 1982. Zes gilden hebben reeds hun vaste datum laten invullen. De data zijn: de zondagen 2, 9, 16, 23 en 30 mei en de donderdag Hemelvaartsdag 20 mei. De bidtocht is op zondag 9 mei om 19.00 uur en wordt weer door het vaste gilde begeleid, terwijl daaraan meerdere gilden kunnen deelnemen. U hoort nog nader hierover.

ALGEMENE NAJAARSVERGADERING. Deze heeft plaats op vrijdagavond 12 november in Het Oude Koetshuis te Nieuwkuijk om 20.00 uur. Zij

die menen iets voor deze vergadering hebben in te brengen willen dat wel tijdig aan de Overheid van de Kring kenbaar maken.

KRINGDAG 1982. De Kringdag van Maasland is voor 1982 gepland bij het **Onze Lieve Vrouw en Catharinagilde van ERP** en wel op de vierde zondag van juni 1982, n.l. 27 juni.

1983. Hier is **St. Hubertus van Drunen** reeds aan het werken.

1984 is voor **St. Ambrosius van Loon op Zand** en wel in het weekend 29, 30 en 31 mei, b.g.v. het 200-jarig bestaan van dat gilde.

SCHIJNDEL. Het gilde van **St. Catharina en Barbara** heeft sedert de aansluiting bij de Kring zijn eigen "landjonkersreglement". Dit is aangepast aan de gildesfeer en aan de eigentijdse gebruiken in het heropgericht gilde d.w.z. dat het naast de oude gildetradities zijn spel Jeu de Boules heeft aangepast. Deze aanpassing houdt in, dat de termen en personen op historisch vlak liggen. Alhoewel hier het schieten geen hoofdzaak vormt, maar het balspel dat van ouds in Schijndel werd en wordt bedreven bij en door de gildebroeders, is het toch eigenlijk jammer dat tot vermaak niet naar de vogel wordt geschoten en dat de koning van dat gilde ook niet wordt geschoten.

Onze vraag: is het niet mogelijk dat zich toch enkele gildebroeders bezig gaan houden met een wapen om uiteindelijk toch tot een geschoten gildekoning te komen?

Het balspel kan vanzelfsprekend beoefend blijven, want vroeger was het immers zo dat na het schieten de broeders zich verpoosden door het bedrijven van de balsport, in dit geval het Jeu de Boules, in de herbergen of doelen, waar deze banen waren aangelegd. (Red. Msl.).

Een artikel, aansluitend op de copie van Mr. Bouwman in ons vorige nummer, plaatsen we elders in dit nummer.

Het handelt over de reglementen: het "Land-

14 juni 1981:
De eerste Landjonker van Schijndel,
gildebrouder Frans v. d. Boogaard.

jonkersreglement".

Op 14 juni 1981 vierde het gilde het eerste Landjonkersfeest. Pastor Cor van den Brand won in het openingsspel van hoofdman Frans van den Boogaard, die later Landjonker zou worden. De Pastor zal als winnaar van de openingsronde een schild aan het Gilde schenken. Heerboer werd Gerard Bouwman en Pachter werd Henk van Roessel.

De Gildezusters speelden om de zilveren Gildezustersspeld. Dina Bouwman-van Workum won die speld en mag hem één jaar lang dragen. Onze oudste Gildebrouder Jan Heesters, 87 jaar, was de gehele dag aanwezig (tekende veel spelsituatie's) en onze Catharina, die voor het eerst in vol ornaat aanwezig was.

Door dat alles op het gezellige feest is het een duidelijke mijlpaal in de herinrichting van deze Gildebrouderschap geworden.

VUGHT. Op 20 september a.s. houdt het **Sint-Sebastiaan- en Barbaragilde** een kleine kringdag n.l. die van de Dommelgroep. De wedstrijden worden gehouden in het Reeburgpark.

HAAREN. Bij het gilde van **St. Joris** is op 29 mei overleden de ere-hoofdman Lambertus Kluitmans in de leeftijd van 82 jaar. Met veel animo heeft deze gildebrouder zich ingezet voor ZIJN gilde waar hij meer dan 50 jaar lang aan was verbonden. Daar vond hij veel levensvreugde en ontspanning. Voor zijn vele werk vond hij waardering in een koninklijke onderscheiding en zijn benoeming tot ere-hoofdman. Op zijn gedachtenisplaatje dankt hij voor de vriendschap van de gildebrouders. De gilden van Haaren (3) waren bij zijn uitvaart aanwezig en vendelend werd afscheid van hem genomen. Tijdens zijn ziekte heeft Kluitmans toch nog de klanken van het

laatste gildefeest mogen horen. Dat heeft hem zeker goed gedaan.

HAAREN. Op zaterdag 27 juni werd bij het gilde van **St. Antonius en Sebastiaan** de heer Adrianus van der Wiel benoemd tot ere-hoofdman op de jaarvergadering. De gildebrouder Van Laak leidde de vergadering en A. v. d. Bosch gaf het financieel verslag. Van Laak gaf het jaaroverzicht zeer uitvoerig. Bestuurslid v. d. Bosch werd herkozen. Tot ere-hoofdman werd zoals we schreven benoemd Adr. v. d. Wiel en zijn plaats werd ingenomen door Willem van Laak als Hoofdman. Van de Wiel kreeg een zilveren schild opgespeld. Van Laak kreeg het draagteken en de sjaap overhandigd; opgemerkt wordt dat deze ook nog secretaris blijft.

OISTERWIJK. Aan **St. Sebastiaan** zijn twee gildebrouders overleden kort na elkaar. Frans Knevel (84) is op 22 april vrij plotseling overleden. Hij was het die met zijn broer Leo (†) in de vijftiger jaren het gilde nieuw leven heeft ingeblazen. Hij was van 1954 tot 1979 bestuurslid eerst als penningmeester, later als ouderling (adviserende functie). Op 26 mei 1978 ontving hij de zilveren eremedaille van Oranje Nassau. De Hoofdman zei bij het vendelend afscheid op de begraafplaats: "We verliezen in hem een waardig vriend, die meewerkte aan de handhaving en uitdraging van de historische betekenis van het gehele gildewezen". Afvaardiging van buurgilden waren daarbij aanwezig.

Ook plotseling stierf op 29 april Gildebrouder Piet Jansen (45). Piet heeft in zijn kort leven ontzettend veel gedaan "als je met iets "zat" dan kon je bij Piet aankloppen". Zijn werk is ook het nieuwe schietterrein van 1973. Op verzoek is het gilde niet aangetreden, doch de "Gildekaars" brandde in de kerk, want hij had het verdiend.

DRUNEN. Het Gilde van **St. Hubertus** heeft onlangs een nieuwe accommodatie in gebruik genomen op het Steegerf. Het nieuwe gebouwtje op het schietterrein is door pastoor Vermeulen ingezegend. Aanwezig was Wethouder Jo van de Wiel, die in zijn rede de culturele waarde van dit gilde in de gemeenschap schetste. Ook Raadslid Jan v. Helvoirt, Hoofdman, voerde het woord.

De voorzitter van de schietcommissie Dhr. Fr. v. Oyen dankte voor de bereidwilligheid bij de bouwactiviteit. De papieractie heeft hier zoden aan de dijk gezet! Het oude gebouwtje was afgebrand; vandaar dit nieuwe schuttersonderkomen.

NULAND. Gilde **St. Antonius** organiseerde op zondag 28 juni de kleine kringdag van "de Hoge Schuts". Pastoor Van Erp droeg de gildemis op. Om half één werd de ere-wijn aangeboden door burgemeester Schwiebbe van Nuland, die ere-hoofdman is. Op het terrein vormde de massale opkomst een hoogtepunt. Het weer werkte niet direct mee, doch de wedstrijden konden normaal verlopen.

Op zondag 12 juli werd het zoontje Gerbert van gildebrouder J. Gloudemans gedoopt. De dopeling werd met zijn ouders, zijn peetouders en het gilde naar de kerk gebracht. Het gilde begeleidde de doop en na de plechtigheid werden beschui-

Doop - foto, baby Glaudemans, 12 juli 1981.

ten met muisjes geoffreerd in het Gildehuis. Hoofdman Th. Hanegraaf feliciteerde.

HERPT. Bart van Drunen (een Elshoutse handboogschutter) mag zich voor een jaar Koning noemen van het Herptse Gilde **St. Catharina**. Bij het 346ste schot viel de vogel.

Opgelegd geweer won op dit onderling concours Rens Couwenberg van St. Catharina. Wies Kuijs won de Extra-beker; 2 werd K. de Kort, 3 Francien Kuijs en 4 R. de Kort.

Vrije hand was: 1 Fr. Kuijs, 2 K. v. Mierlo en 3 Jeanne Smeters.

In Heusden behaalde St. Catharina de tweede plaats. De beker werd door **St. Joris Heesbeen** in de wacht gesleept. De Nouwens-beker ging naar Catharina, de Van Mierlo-trofee was voor **St. Blasius** te Heusden.

Op 12 september schiet men bij St. Joris te Heesbeen. Mogen wij eens iets van St. Joris vernemen?

LOON OP ZAND. Als lid van alle drie de Gilden van Loonopzand overleed op 11 juli gildebroeder Jan van Dongen. Hij was lid van **St. Ambrosius** vanaf 1933 en ontving in 1973 het zilveren schild van dit gilde voor zijn 40-jarig lidmaatschap. In 1974 zorgde dit gilde voor zijn zilveren ere-medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Ook van plm. 1933 was hij lid van het **Sint-Hubertusgilde** en van het gilde van **St. Crispijn**. Van het laatste was hij de 20ste koning van 1936 tot 1945. (In de oorlogsjaren werd niet geschoten en lag alles stil). Dit gilde ligt nu geheel stil. Gildebezit is particulier.

De Gilden St. Ambrosius en St. Hubertus begeleiden deze gildebroeder (hij was in het dorp een actieve persoon in het verenigingsleven) naar zijn laatste rustplaats. Het koningszilver van

Ambrosius dekte de kist en het gildevaandel van St. Hubertus ging voorop. Op het kerkhof werd vendelend afscheid genomen.

ESCH. Op 27 juli had het koningschieten bij **St. Willibrordus** plaats. 's Ochtens werd de oude Koning Adrie v. Rooij afgehaald door het gilde. Het onthaal op koffie met krentenbrood was gebruikelijk, waarna men naar de schutsboom trok. Adrie hing zijn zilver aan de boom en loste het eerste schot. In de vierde ronde was het Ad. Konings Mzn., die bij het 153ste schot het laatste stukje van de vogel afschoot. Hij is voor vier jaar de koning van Esch. De Hoofdman hing hem het zilver om en reikte de koningsstaf aan hem over. Deze Koning is de negende uit het geslacht Konings die zijn zilver mag toevoegen.

Tevens werd op die dag de beschermheer, dhr. C. de Leeuw, in het zonnetje gezet omdat hij 25 jaar deze titel draagt. Een draagschild werd hem door de Hoofdman opgespeld.

Een vendelgroot werd aan de nieuwe koning gebracht, alsook aan de beschermheer. Op de middag werd een schietwedstrijd gehouden. De oude koning had een beker beschikbaar gesteld. Hij werd gewonnen door Josef Verstijnen.

BERKEL-ENSCHOT. Bij **St. Joris** in Enschtot is vanaf 1 september de Secretaris: A. J. M. van Ingen, Heukelomseweg 2, 5056 PX Berkel-Enschtot.

Aanbeveling: We trachten steeds berichten van de gilden van kring Maasland te verzamelen. He-laas valt dat niet altijd mee, maar als de secretarissen medewerken om op tijd iets in te sturen aan ons secretariaat dan komen we er wel! Laat daarom niets liggen; we stellen dan de copie samen uit wat er is binnen gekomen en als we dat

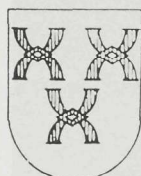
op de bekende wijze kunnen publiceren hopen we niet alleen de inzenders maar ook alle geïnteresseerden van "De Gildetrom" een plezier te hebben gedaan. Enfin laat iets horen. We doen ons best.

Laat ons motto zijn: ELKE GILDEBROEDER DE

GILDETROM en LAAT DIE LEZEN!

LOON OP ZAND, 20 augustus 1981

J. Toorians,
Deken-schr.
KRING MAASLAND.

Nieuws uit Peelland

Helmond, Sint-Catharinagilde

Gilde St. Catharina houdt traditioneel op de laatste zondag van mei het jaarlijkse koningschieten. Bovendien kon het dit jaar met zijn nieuw vaandel voor het eerst naar buiten treden. De dag werd met een speciale Gildemis begonnen in de Lambertuskerk waar ook de plechtige wijding van het nieuwe Sint-Catharinavaandel zou plaats vinden.

De plaatselijke zusterگilden n.l. het Colveniersgilde, het Gilde van St. Anthonius Abt uit Mierlo-Hout en het Sint-Anthoniusgilde uit Stiphout allen in vol ornaat alsmede een deputatie van het Kringsbestuur Peelland o.l.v. Kringvoorzitter F. van Thiel vergezelden ons naar de kerk waar onze Ere-Deken Em. Pastoor B. Rijken een stijlvolle Eucharistieviering verzorgde en het fraaie vaandel inzegende.

Vooraleer we trommend de kerk verlieten had onze Vaandrig J. v. d. Biggelaar met de nieuwe vlag de eed van trouw gebracht aan Burgemeester Jac Geukers en Pastoor Rijken als vertegenwoordigers van het burgerlijk en geestelijk gezag en vervolgens liet de organist Kees van Houten uit het machtige orgel in volle accoorden het Catharinalied juichend over ons neerdalen. In café-restaurant De Beurs verzamelden zich nadien de genodigden; hier werd door Weth. van Alphen namens de Weth. van Deutekomstichting, die door een vorstelijke gift de aanschaf mogelijk had gemaakt, het nieuwe vaandel officieel aan het Sint-Catharinagilde overgedragen. De Oude Deken M. van Santvoord bracht vervolgens dank aan de Weth. van Deutekomstichting, het Gemeentebestuur van Helmond voor de aanvullende subsidie en al degenen die financieel en materieel deze vaandelwijding en overdracht hadden mogelijk gemaakt.

In dit gezelschap vroeg de Oude Deken nog eens extra medewerking om nieuwe leden aan te trekken, want dankzij de medewerking van zusterگilden uit Gemert en Aarle Rixtel konden we vandaag met voldoende tambours en vendeliers uitrekken, doch hebben zelf dringend aanvulling hiervoor nodig.

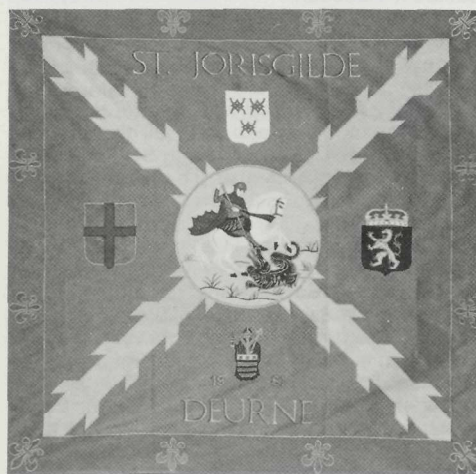
Voor een betere kennismaking met het gilde-wezen werd vervolgens het klankbeeld met kleurendia's "De Gilde Viert ..." vertoond.

Het vaandel dat van echte zijde is, met daarin het medaillon van de oude afbeelding van St. Catharina dat door de Zrs Trappistinnen uit Berkel-Enschot naar een kleurenfoto werd vervaardigd, oogstte grote bewondering voor de kunstzinnige en deskundige vervaardiging, bij de bezichtiging nadien.

's Middags vond het Koningschieten plaats op de schutsboom van het Sint-Antoniusgilde uit Mierlo-Hout. Nadat de boom door de Burgemeester van Helmond, Mr J. Geukers, was gevrijd kon het schieten beginnen. Na het 79ste schot haalde Oud Deken M. v. Santvoord de laatste brokstukken naar beneden. Niet alleen de eer van het Koningschap maar ook de eerste te mogen zijn om over het nieuwe vaandel te gaan was voor hem wel een bijzondere gebeurtenis.

Sint-Jorisgilde, Deurne

Op 13 juni kwam het gilde bij elkaar, om samen met de drie zusterگilden en genodigden, vanuit het gildehuis op te trekken naar de Willibrorduskerk, alwaar tijdens een plechtige gezongen Eucharistieviering het nieuwe hoofdvaandel

werd ingezegend door pastoor Cl. Gerris. In zijn toespraak hoopte hij dat het hoofdvandael nog lang door het gilde zou worden gebruikt, niet, zoals hij zei: omdat het met wijwater is gewijd, maar omdat het een broederschap wil uitdragen. Hierna werd door de vandeldrager, koning en keizer het hoofdvandael aan de aanwezige kerk-gangers getoond.

Na deze plechtigheid werd buiten aan de kerk-deur de eed van trouw afgelegd aan het geestelijk en wereldlijk gezag, dat werd afgenomen door Pastoor Cl. Gerris, Schutsvrouw van Doorne-Reijnders en Kring-voorzitter F. v. Thiel. Weer bij het gildehuis aangekomen werd door de zustersgilden de vandelgroet gebracht. Hierna werd iedereen uitgenodigd om binnen te komen voor het gebruiken van een kop koffie met vlaai en een biertje na.

Het hoofdvandael werd binnen nog tentoongesteld met verdere gildeschatten.

De hoofdman-koning A. Engelen bedankte allen voor hun verleende medewerking aan dit gebeuren. De Kringvoorzitter haakte meteen daarop in door te zeggen graag naar het Sint-Jorisgilde gekomen te zijn, om getuige geweest te zijn van een zeer stijlvolle presentatie van het hoofdvandael, en wenste ons veel succes daarmee. Vele complimenten mochten we in ontvangst nemen en het Sint-Jorisgilde mag terug zien op een historische dag.

Koningschieten bij het Sint-Jorisgilde Deurne

Op 22 juni kwam het Gilde 's morgens wederom bij elkaar in het Gildehuis om vandaaruit naar de Sint-Willibrorduskerk te gaan voor de Gildemis. Na de Gildemis bood de Ere-koning Th. Posthumus zijn schild aan. Verder schonk hij het Gilde een mooi bedrag dat zijn bestemming moest hebben als beginfase voor de aanschaf van de nodige trommateriaal. Na het vrijen van de boom door Pastoor Cl. Gerris kon de strijd beginnen. A. v. Rooy haalde de vogel na het 58ste schot naar beneden. Ere-Koning werd Lud van Stekelenburg.

Nieuwe schietaccommodatie Beek en Donkse Gilden

Zaterdag 22 augustus was het een grote dag voor het gilde van St. Antonius te Beek en het gilde van St. Leonardus te Donk. Op die dag werd een nieuwe schietaccommodatie feestelijk in gebruik genomen. Dat gebeurde na de nodige vijven en zessen, want er werden strenge eisen gesteld voor men met vuurwapens, al zijn het dan maar flobertbuksen, mag gaan schieten. Dankzij de grote medewerking van het gemeentebestuur en van vele anderen, die belangeloos of met aanmerkelijke reductie materialen of andere zaken ter beschikking stelden, hebben de beide Beek en Donkse gilden nu de beschikking over een prachtig schietterrein met 6 schutsbomen.

De Gruun en de Rooi Schut zijn er bijzonder gelukkig mee.

Het geheel is door eigen gildebroeders opgebouwd. Ze hebben een degelijk stuk werk geleverd.

Het complex is gelegen aan de Zwinkelweg achter sportpark het Heereind. Via de Oostbeemdweg, een verharde zijweg van de Heereindsestraat bij het sportpark, is het de eerste zandweg rechts, of van de Herendijk de eerste zandweg links.

's Middags om half drie werd de schietaccommodatie ingezegend door de geestelijke adviseurs van beide gilden.

De burgemeester loste het eerste schot, daarna kon ook door de genodigden worden geschoten. Na half vijf konden de andere aanwezigen een keer op de "wip" schieten.

Er waren mooie prijzen beschikbaar.

Namens de beide Beek en Donkse gilden,
Q. van Roessel, Koppelstraat 40
5741 GC Beek en Donk.

Onderscheidingen Sint-Anthoniusgilde Gemert

De voorzitter van Kring Peelland Ferd L. E. M. van Thiel, tevens ere-deken van het Gilde van Sint Anthonius en Sint Sebastiaan Gemert heeft tijdens de optrekdag van dat gilde op 24 januari 1981 aan de 60-jarige **MICHAËL PENNINX**, de 50-jarige jubilaris **JAN VAN DEN ELSEN** en aan **DRIEK DE KONING**, die enkele jaren geleden zijn 50-jarig lidmaatschap vierde de daarvoor toegekende kringonderscheidingen uitgereikt.

Gildebroeder **JAN VAN DE LAAR** werd door H.M. Koningin Beatrix onderscheiden met de zilveren ere-medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau en dat in verband met zijn langjarige dienstbaarheid aan het gilde als deken, kapitein, koning en geldinzamelaar.

Op woensdag 29 april werd Jan van de Laar uitgenodigd voor een vergadering over zijn tweede

liefde "het biljarten". Zijn verbazing was groot, toen hij in de trouwzaal van het gemeentehuis geen biljarters zag, maar wel zijn familie en een deputatie van het Gilde. Toen was hem veel duidelijk. Burgemeester Heldens schetste zijn verdiensten voor het gilde, maar dat niet alleen. Hij is een goed familievader, heeft goed geboerd en daarnaast ook zog zijn sporen verdiend in de Boerenbond en de Boerenleenbank, Rijvereniging, Verzekering en noem maar op. Het Gilde bracht hem 's avonds een vendelgroet als bewijs van erkentelijkheid.

Jan van de Laar mocht zich in veel belangstelling verheugen.

Someren-Eind, Sint-Lambertusgilde

De optrekdag van het gilde op kermismaandag 3 augustus was een bijzonder kerkelijk gebeuren. De drie missionarissen uit de parochie Pater Jo v. d. Laar, Pater Frans Wijnen en Pater Gerrit Vossen, die vanuit hun missiegebied, respectievelijk Brazilië, Centraal Afrika en Florida hier op vakantie zijn, waren aanwezig bij de gezongen gildemis.

De plechtige gildemis werd voor overleden en levende leden van het gilde opgedragen door Pastoor van de Broek, geassisteerd door de drie missionarissen en uitstekend opgeluisterd door het parochiële zangkoor.

Toen na afloop van de indrukwekkende plechtigheid het gilde met slaande trom de kerk verliet, werd bij de uitgang de eed van trouw hernieuwd aan het kerkelijk gezag, waarna een vendelgroet werd gebracht aan de geestelijkheid.

Daarna kon men beginnen aan de rondgang

door het dorp en het proeven van het gerstenat op de acht stops onderweg.

Deze optrekdag wordt niet gemakkelijk vergeten.

Bij dit gilde heeft André Lomans zijn koningschap moeten afstaan aan Jo Greijmans. Op het schietterrein aangekomen loste Pastoor van de Broek het eerste schot, gevolgd door pater Jo van de Laar die vanuit zijn missiegebied in Brazilië met vakantie was. Daarna kwamen de gildebroeders aan bod. Bij het 250ste schot haalde Jo Greijmans de vogel naar beneden. Hoofdman Frans Lomans kon hem het koningszilver omhangen. Vervolgens werd de nieuwe koning thuis geleid waar hem een vendelgroet werd gebracht.

Liessel, Sint-Hubertusgilde

Op 8 en 9 augustus vierde het gilde zijn 650-jarig bestaan.

's Zaterdags om 17.00 uur trokken de drie Deurnese Gilden en het Sint-Jorisgilde uit Asten vanuit de invalswegen naar het gildehuis „t Oude Brouwhuis”.

Alvorens de officiële opening in de tent zou plaatsvinden werd een korte rondgang door het dorp gemaakt.

Het welkomstwoord werd gesproken door de voorzitter van het feestcomité de heer Rijnders; de Kringvoorzitter F. v. Thiel wenste het jubilerende gilde veel geluk in de toekomst, hierbij sloot zich ook de burgemeester aan in zijn redevoering.

De vier gastgilden brachten hierna een vendelgroet op het sportpark.

Na deze vendelgroet startte een zeer druk bezochte receptie, waarin een hoofdmansschild

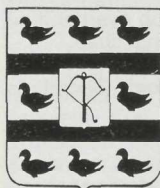
geschonken werd door de eigenaar van het gildehuis en een grote Hubertus op een standaard, die zal dienen als windwijzer op een toekomstige Hubertuskapel. Dit prachtige handwerkstuk werd vervaardigd door een gildebroeder die hier 1½ jaar zijn vrije tijd aan heeft besteed.

's Zondags om half 10 kwamen ca. 120 gildebroeders bijeen om gezamenlijk deel te nemen aan een plechtige Gregoriaanse mis. Na de H. Mis werd de eed van trouw afgelegd aan het kerkelijk gezag en de honger gestild in het gemeenschapshuis.

Na de koffietafel bood het gemeentebestuur aan de genodigden de erewijn aan. Intussen verzamelden zich al ca. 1300 gildebroeders om aan de optocht deel te nemen.

Om half 2 vertrok de optocht door het dorp, dat spontaan door de inwoners was omgetoverd in een klein gildedorp, waar overal de driekleur en gildevlaggen buiten hingen.

Na de massale opmars en de welkomstwoorden van de burgemeester en Kringvoorzitter werd de eed van trouw afgelegd aan het wereldlijk gezag. Het slingeren van de gildebroeders over het veld bood een prachtig schouwspel aan het publiek.

Kring Land van Cuijk

Op woensdag 26 augustus is **Prof. Dr. J. E. de Quai** 80 jaar geworden. Hij is ere-hoofdman van het Sint-Antoniusgilde van Beers en Beschermheer van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden.

Het Sint-Antoniusgilde bracht hem een vendelhulde op de Hierschenhof te Beers.

In 1983 bestaat de Kring van Gilden Land van Cuyk 50 jaar. Er wordt momenteel hard gewerkt aan een boekwerk over het gildewezen en de gilden. Het krijgt de titel: "DE GOUDEN GULD". In juni 1983 zal te Boxmeer een jubileumgildedag gehouden worden.

Vrije Gildedag te Sambeek

Een kleurrijke optocht van 34 Gilden uit het hele land van Cuijk, de kop van Noord-Limburg en de Peel zorgde met talloze kleuren, vliegende vaandels en roffelende trommen voor de warmte, die de zon op deze eerste zomerdag het talrijke publiek onthield. Daardoor werd dit een van de hoogtepunten van het 560-jarig jubileum dat het St. Antoniusgilde uit Sambeek op grootse wijze heeft gevierd. Het is een feest geworden dat zijn schaduwen vooruit heeft geworpen en dat het hele weekend in beslag heeft genomen.

Huldiging jubilarissen.

Het feest opende vrijdag 19 juni met een receptie in de feesttent en de huldiging van vijf Gildebroeders, t.w. M. van Os 60 jaar lid; V. van Os 44 jaar lid; H. Huybers 35 jaar lid; A. Jacobs 30 jaar lid en H. Gommans 29 jaar lid. Voorzitter J. van Os zei na een hartelijk welkom vooral voor de Gildes uit Groeningen, Maashees en Oploo die het feest kwamen meevieren, blij te zijn dat men regelmatig nieuwe leden kon aannemen.

'Hiermee wordt het voortbestaan van ons Gilde verzekerd. De animo voor het Gilde en motivatie om lid van het Gilde te worden, ontstaat naar mijn mening, omdat het Gilde een bepaald karakter draagt. Met dat karakter bedoel ik het constante gedragspatroon, dat het Gildewezen kenmerkt. De activiteiten worden niet overtrokken, zodat het gildebroeder zijn geen extra belasting gaat betekenen. Er is spontaniteit te bespeuren en er heerst een ongedwongen sfeer in ons Gilde', aldus de voorzitter.

Pastoor A. J. Broeke, noemde daarna in zijn felicitatietoespraak een jubilaris iemand, die zo trouw is en zo graag bij de vereniging is, dat hij er vanzelf dan blijft. 'Aan de andere kant zijn jubilarissen een onderscheiding voor een vereniging, omdat die vereniging door zijn vitaliteit en geestdrift mensen aan zich weet te binden. De leden moeten zich bij zo'n vereniging wel zo goed thuisvoelen, dat ze zeggen: 'Ik blijf lid'. Pastoor Broeke wenste daarom beiden proficiat.

Na een drukke receptie overhandigde de heer J. van Os de voorzitters van de drie Gilden die het feest meevieren een prachtig schild. De bejaardendansgroep en de volksdansgroep 'De vrolijke kring' voerden daarna diverse dansen uit, waarna de avond werd besloten met muziek van 'De Vrolijke Gezellen'.

Vrije Gildedag.

De zondag werd geopend met een hoogmis met Gilde-er waar veel Gilden, Keizers en Koningen, Hoofdliden en genodigden bij aanwezig waren. Na een koffietafel in het Gildehuis werden de deelnemende Gilden door het gemeentebestuur van Boxmeer ontvangen in de Sporthal van Sambeek en werd de erewijn gedronken. Het Boxmeers Vocaal Ensemble omljstte deze plechtigheid met een aantal toepasselijke liederen.

Na de prachtige optocht 's middags volgde op het sportterrein de massale presentatie, de vendelgroet en het defilé. Het is steeds weer een indrukwekkend gezicht die grote verscheidenheid aan kleur-combinaties tesamen te zien. Men komt ogen tekort om alle vaandels te bewonderen en oren om de diverse ritmen van de trommen te beluisteren. Ook burgemeester Hillenaar noemde het een fantastisch gezicht en hij wenste het Sambeekse Gilde geluk dat men deze Gildedag zo goed georganiseerd had: 'Daar is heel wat werk aan vooraf gegaan'. Hij wenste allen een feest van vriendschap en broederschap, zoals het in het vaandel van het Gilde stond.

Kringvoorzitter C. W. J. Baron de Weichs de Wenne vroeg de Gildebroeders het gilde-ideaal uit te dragen en hij hoopte op een sportieve strijd op het geweer, de trom, het klaroenblazen, het vendelen en het standaardrijden: en hij verklaarde de Vrije Gildedag 1981 voor geopend. Daarna werd het Wilhelmus gespeeld en werd kerkelijke en wereldlijke macht overvendeld met

de woorden, uitgesproken door Kring commandant G. H. Delahaye uit Gennep: 'Roer de trommen, neig het vaandel en zwaai het vaandel voor God, Koningin en Vaderland'.

Ravenstein: Sint-Barbaragilde

Elke **drie** jaar wordt bij ons gilde op de derde maandag van juli (kermismaandag) geschoten om het koningschap. Dit jaar was het op 20 juli weer zover.

Vanuit ons Teerhuis werd een wandeling gemaakt door de stad en onze beschermvrouwe uitgehaald (Mevr. van Mourik) en daarna de koning Toon van de Burgt en natuurlijk ook de pastoor Besseling en de burgemeester J. Bonnier.

Onder tromgeroffel ging de vogel omhoog en kon worden begonnen met het schieten om het koningschap.

Naarmate de stukken 'eraf vlogen' werd de spanning groter en bij de vierde ronde leek het er nog even op dat Toon van de Burgt zijn koningschap zou verlengen, maar uiteindelijk was het toch Nico Verhoeven die de vogel van zijn rustplaats naar beneden deed tuimelen. Dit gebeurde bij het 60e schot.

Ook deze keer was een loterij gehouden waarbij iedereen kon proberen te raden bij hoeveel schoten de vogel naar beneden zou komen. Door 24 personen werd het goed geraden en onder hen werden 8 geldprijzen verloot.

Traditiegetrouw werd onder de schutsboom door het bestuur gestemd of de koning aanvaardbaar was. Zoals verwacht waren er geen problemen. Met tromgeroffel en vendelgroet werd de nieuwe koning begroet. Na een bezoek aan zijn woning werd het koningschap op gepaste wijze gevierd in ons Teerhuis Old Corner.

Door de ex-koning Toon van de Burgt werd een fraai schild geschonken aan het gilde met daarin gegraveerd zijn lijfspreuk:

Echte Broederschap in ons Gilde

Is het goeds wat ik altijd wilde.

Door hem werd aan de nieuwe koning een fraai gedraaide stok met zilveren knop overhandigd, als onderscheiding van zijn koningschap.

J. Bervoets, Secretaris.

Hoofdman Sint-Barbaragilde te Ravenstein geridderd

Ontroering maakte zich van koning Toon van de Burgt meester toen burgemeester Drs. J. Bonnier hem op 29 april in zijn woning de eremedaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, opspeldde.

Bij de uitreiking waren behalve familieleden ook onze keizer Jan van der Zanden, beschermvrouwe A. van Mourik-Damen en wapenmeester W. Peters aanwezig.

Al achttien jaar lang is Toon van de Burgt hoofdman van het Sint-Barbaragilde en de laatste drie jaar was hij ook koning. Vanaf 1971 is hij vice-

voorzitter van de kring Gilden van het Land van Cuijk en voorzitter van de vendelcommissie van de Federatie Noordbrabantse Schuttersgilden. Toon van de Burgt heeft nog vele andere functies en is nog steeds actief bezig in diverse verenigingen.

Op koninginndag heeft ons gilde samen met de stadsharmonie O.B.K. onze koning een aubade gebracht en het Wilhelmus gespeeld bij zijn huis. In ons Teerhuis werden in diverse toespraken nog eens zijn verdiensten voor ons gilde en de kring onder de loep genomen.

Ook door het kringbestuur werd in Vianen op de Gildedag nog eens aandacht besteed aan onze Ridder Toon van de Burgt.

J. Bervoets, Secretaris.

Gassel, Sint-Jansgilde

Zondag 5 juli vond de jaarlijkse ZOMERGILDE-DAG plaats, die telkenjare rond het patroonsfeest plaats vindt, n.l. zo mogelijk zondags onder het oktaaf van St. Jan de Doper, patroon van de kerk en van het gilde.

Vanwege de Kampioensschietwedstrijd te Groesbeek kon dit op deze zondag niet plaats vinden en moest dus naar de volgende zondag worden verschoven.

De dag werd traditioneel ingezet met een Eucharistieviering met gilde-eer, waarbij ook een diamanten jubilaris n.l. gildebroeder Wim Linders temidden van de Koning en zilverdragers in 't priesterkoor gezeteld was.

Na de viering vond het overvenden plaats van de Pastoor J. v. Santvoort, Burgemeester J. F. v. d. Braak, beiden Gilde-Heren, zulks als erkenning van trouw aan het Kerkelijk en Burgerlijk Gezag.

Een vendelhuide van het vendelkorps was het besluit van deze eerste inzet.

Hierna werd in optocht naar het gildehuis Van Boekel getrokken, alwaar temidden van zijn familie de jubilaris Wim Linders werd gehuldigd

met een huldigingsspeech van de Voorzitter, Staande Deken, en ook Burgemeester v. d. Braak; bij de jubilaris is ook ieder jaar het gilde bij de winterviering en jaarvergadering te gast in zijn gildehuis. Daarom was te meer een woord van lof op zijn plaats, vanwege de loyale en royale wijze, waarop de gildebroeders en gildezusters steeds een prettige samenkomst konden vieren. Wij wensen de jubilaris nog vele jaren als gildebroeder in goede gezondheid!

In de namiddag tegen vijf uur verzamelden de gildebroeders zich weer in het gildehuis voor de diverse schietkampen w.o. ook het jaarlijks Koningschieten.

Na het prijsvogelschieten en jeugdkoningschieten, vond dan het hoogtepunt van deze dag plaats, de eer om de Koningstitel, waarbij de openingsschoten (ofwel genoemd de "Heren-scheuten") verricht werden door de Pastoor, Weth. v. d. Lockant en de aftredende Koning 1980, gildebroeder P. Oppers.

Na een felle strijd kon met het 99e schot de "koningsvogel" in flarden naar beneden worden gehaald door een welgemikt schot van gildebroeder Herman Stoots, die hiermee de Koningstitel voor 1981-1982 op zijn naam kreeg. Met enkele gebruikelijke ceremoniën, zoals overschrijding van de gildevaan, gelofte van trouw en overvenden werd dit gedeelte van de dag afgesloten. 's Avonds kwamen gildebroeders en gildezusters bijeen om het slot van deze dag met een muziekje van een discotheek en menig dansje af te sluiten.

Varkens-schietconcours te Gassel

Door het Sint-Jansgilde wordt een varkens-schietconcours georganiseerd, waarbij een heel varken, zij het in diverse vleespakketten en hammen (bij de schutterskorpsen wel bekend) en een aantal geldprijzen beschikbaar worden gesteld.

Dit concours vindt plaats op ZONDAG 11 OKTOBER a.s. op het schietterrein van het Gilde (tegen de gemeentebossen op de Molenakker bij manegebedrijf Schrijvers). Niet alleen bedoeld voor leden van schutterijen en gilden, maar ook andere gegadigden, w.o. ook dames kunnen mee doen. Aanvang voor diverse schietkampen, schutterijen en gilden om 13.00 uur, terwijl voor individuen tot 14.30 uur schietkaarten (dus ook voor niet-leden zoals boven genoemd) kunnen worden gekocht.

Op het terrein zijn dranken en eetwaren verkrijgbaar. Gegadigden zullen goed doen deze data alvast te reserveren.

Cloveniersgilde Grave

Na een succesvolle deelname aan de Kringgildedag te Vianen en de Vrije Gildedag te Sambeek, organiseerde het Cloveniersgilde uit de Stad Grave een Gildemanifestatie op de eerste Pinksterdag, waaraan diverse Gilden uit de Kring

Land van Cuyk, alsmede diverse Gilden, Volksdansgroepen en Volksstraattoneelgroepen uit België deelnamen.

De belangstelling was overweldigend voor de grandioze optocht, waar vooral de Gilden, Volksdans- en Straattoneelgroepen uit België opvielen door hun traditionele klederdracht. De demonstraties, zowel van de Dansgroepen als het straattoneel, hadden veel kijklustigen.

De Gilde-manifestatie werd besloten met het schieten voor de Algemene Gilde-manifestatie-Koning, Stad Grave 1981, en tot grote verrassing was het de Koning van het Cloveniersgilde zelf, aan wie het lukte de vogel na ongeveer tachtig schoten naar beneden te halen en zo was **JAN VAN ZWAM**, de gilde-manifestatie-koning Stad Grave 1981.

Op zondag 23 augustus heeft het Cloveniersgilde deelgenomen aan de gildedag van het Aloude Kolveniersgilde uit Merkssem (België).

In mei vierde het Gilde-echtpaar Piet en Leentje Hondong hun gouden bruiloft. Het Cloveniersgilde heeft er toe bijgedragen, dat het een groots feest is geworden. Het gouden echtpaar werd aan huis afgehaald door het voltallige gilde. Na in de open landauer te zijn gestapt, werd naar de kerk gereden voor de Mis met gilde-eer. Deken van Haaren hield een prachtige preek. Een sere-nade van de harmonie "Stad Grave" werd gebracht aan het gouden paar, dat het feest vierde in de Doelen; met een grandioze feestavond werd de dag besloten.

Het sekretariaat Cloveniersgilde Stad Grave is sinds juni in handen van J. B. MAAS, Stadhouderslaan 42, 5361 BP GRAVE.

Haps, Hub van Haren Gilde-koning

In juni vierde het Sint-Nicolaasgilde de jaarlijkse zomerteerdag, met 's avonds het traditionele Koningschieten. Een groot aantal gildebroeders was samengekomen rond de schutsboom in "De Schans" om uit te maken wie er Koning zou worden van de Hapse Gild. Het eerste schot werd gelost door de Koning Wim Broeks, die zijn Koningsstiel moest verdedigen. Bij het 195e schot moest hij echter zijn titel afgeven aan Hub van Haren. Hub werd op een unieke wijze Koning. Even nadat hij het schot gelost had waalde het rechter gedeelte van de vogel naar beneden, direkt gevolgd door de andere helft. Bijna was Frank van den Heuvel Koning geweest, maar hij kreeg geen kans meer om de trekker over te halen. Iedereen was blij dat Hub Koning was geworden, want als er iemand is, zoals de Voorzitter 's avonds zei, die het Koningschap heeft verdiend dan is het wel Hub van Haren. Hij is leider van het vendelen. Door zijn toedoen is het vendelen bij de Hapse Gild op een hoog peil gekomen. Door zijn toedoen heeft het Gilde een jeugdgroep van 6 personen. Zowel de senioren als de jeugdgroep behalen diverse prijzen. Laatstelijk in Sambeek behaalde de jeugdgroep de 2e prijs. Een grote prestatie als men weet, dat dit een Vrije Gildedag was waar zeer ervaren vendelgroepen en vendeliërs uit andere kringen

komen. Individueel worden ook prijzen behaald, zoals door Marcel Thijssen op de Kringgildedag te Vianen.

's Avonds bracht de Voorzitter ook dank aan de scheidende Koning Wim Broeks. Op de gildedagen zijn veel foto's gemaakt van deze statige Koning. In het gedenkboek over het Landjuweel in Oirschot staat een prachtige foto van Wim.

Vermeld moet worden, dat op de gildedag te Sambeek prijzen werden behaald voor het trommen, n.l. de 2e prijs groepstrommen, terwijl Toon Janssen en zijn zoon Geert elk een prijs behaalden voor het individueel trommen.

In het Algemeen Klasseement behaalde het Hapse Gilde bijna de Ereprijs. Op een half punt na werd de rivaal Geijsteren verslagen. Het Hapse Gilde behaalde nu de eerste prijs. Hierbij is ook van invloed geweest het prachtige Koningszilver. Het Koningszilver is onlangs voor een aanzienlijk bedrag gerestaureerd. Op de tentoonstelling had dit zilver dan ook grote belangstelling bij het publiek.

Sinds kort nemen 2 viertallen deel aan de schietwedstrijden op de gildedagen en onze standaardruiter aan de wedstrijd standaardrijden.

In Vianen behaalden onze schutters een prijs voor het Korps-klos-schieten.

Milsbeek, Schuttersgilde St. Lambertus

Na een spannende en sportieve strijd om de koningstitel, gelukte het de reeds tweemaalige Koning Piet Ten Haaf de vogel voor de derde achtereenvolgende maal te laten sneuvelen.

Het Gilde juicht en maakt zich op, een KEIZER-KROON voor het Sint-Lambertusgilde.

Ter gelegenheid van dit uniek gebeuren werd zaterdag 4 juli na een groots inhalen en huldiging op het voorplein van Trefpunt '68 aansluitend een receptie gehouden welke zeer druk werd bezocht. Na de receptie werd het Keizerbal gehouden.

Beers, Gemeentekoning

Sinds 1972 vindt jaarlijks op Koninginnedag het schieten plaats om de Gemeentekoning van de Gemeente Beers, omvattende de kerkdorpen **Beers, Gassel en Linden**.

In die periode heeft Gassel 2x het wisselschild gewonnen, Beers 1x en vorig jaar won Linden voor de 3e keer en kwam definitief in het bezit van het schild.

Het schild voor 1981 werd nu gewonnen door Beers.

Bij dit gebeuren staan 3 schutsbomen met vogel opgesteld. De gilden loten om de boom en elke gilde schiet derhalve op een eigen boom.

Na 84 schoten was Jo Klaassen de winnaar van Beers.

Na 89 schoten P. Oppers de winnaar van Gassel. Na 128 schoten Chr. van Alem winnaar van Linden.

Degene met het minste aantal schoten is dan

gemeentekoning. Dit jaar was de organisatie in handen van het gilde van Linden. Deze vorm van koningschieten staat los van het eigen koningschieten.

Koningschieten te Linden

Op zaterdag 20 juni was het Sint-Antonius-Mariagilde present om te gaan strijden om de koningstitel voor 1981-1982.

Om 17.00 uur werd begonnen met een gildemis, waarna men naar het gildehuis trok om te loten voor de volgorde van het schieten.

Reeds na het 64ste schot kwam de vogel naar beneden en kon Martien Bardeel zich koning noemen.

De Heer Bardeel is al vele jaren Kringbestuurslid van de Kring van Gilden Land van Cuyk.

Kalbeck te Goch

Jaarlijks wordt door een viertal gilden van de Kring Land van Cuyk het liefdadigheidsfeest op het kasteel Kalbeck te Goch (Dld) opgeluisterd. Dit jaar waren het de gilden van Venray-Gennep-Groeningen en Vianen.

Het kasteel Kalbeck ligt even buiten Goch in een bosrijke omgeving. In de prachtige tuinen wordt door de Krankenbruderschaft een mooi en gezellig tuinfeest georganiseerd.

De baten van dit feest komn geheel ten goede aan zieken uit de grensstreek Duitsland-Nederland.

Elk jaar kunnen er twee zieke gildebroeders uit onze kring gratis mee naar Lourdes ter bedevaart.

Dit jaar waren dat de gildebroeders J. Denen uit Sambeek en H. Wijenberg uit Ayen.

IN MEMORIAM: Arnoldus Nuyen

Op zaterdag 6 juni is, toch nog vrij onverwachts, van ons heengegaan onze diamanten gildebroeder en ere-voorzitter Nol Nuyen. Daags voor zijn opname in het ziekenhuis kwam zijn zoon Jan, bij wie hij sinds zijn vertrek uit Beers naar Gennep in 1967 inwoonde, thuis van een 4 weken lange reis naar Kenia. De door Jan, eveneens reeds jarenlang lid van het Sint-Anthoniusgilde van Beers, opgedane reiservaringen, alsmede de door hem gemaakte dia's heeft Nol helaas niet meer met hem kunnen bepraten en bezichtigen.

Nol Nuyen, geboren in het sinds 1892 bestaande gildehuis Nuyen, werd op 17 juni 1920 lid van het Sint-Anthoniusgilde. Op 5 januari 1980 werd hij voor zijn diamanten gildebroederschap nog gehuldigd in het huidige gildehuis "De Overlaat", dat gevestigd is in het vroegere café Nuyen.

Dat Nol Nuyen niet alleen op gildegebied actief is geweest in Beers, zal zeker onder de oudere in-

woners bekend zijn. In verband met zijn grote verdiensten op verenigingsgebied werd hij dan ook in 1964 Koninklijk onderscheiden.

Op 23 april 1967, tijdens de viering van het 75-jarig bestaan van Café Nuyen als gildehuis, nam Nol afscheid als kapitein van het gilde, welke functie hij jarenlang had uitgeoefend, terwijl hij op de jaarvergadering van 1968 tevens zijn voorzittershamer aan een ander overdroeg wegens vertrek naar Gennep. Op deze jaarvergadering werd hij wegens zijn grote verdiensten voor het Sint-Anthoniusgilde benoemd tot ere-voorzitter. Ook nadat Nol Beers had verlaten, was hij nog jarenlang, samen met zoon Jan, op de gildedeviteiten van Beers aanwezig.

Het gilde van Beers verliest in Nol Nuyen een gildebroeder van de oude stempel, zoals er, helaas, in onze huidige maatschappij nog slechts weinigen te vinden zijn.

Op 10 juni 1981 werd hij met gilde-eer begraven op het R.K. Kerkhof te Gennep.

Nol, rust in vrede. Wij zullen je niet gauw vergeten.

Kring „Baronie en Markiezaat”

Kloveniersgilde St. Antonius Abt, Terheijden

Bij deze berichten wij dat op 23 juni in de jongste jaarvergadering van ons gilde enige bestuursmutaties hebben plaats gevonden. Onderstaand gelieve U de 'Overheid' aan te treffen welke sinds bedoelde jaarvergadering ons gilde bestuurt:

Drs A. P. van Boxsel + hoofdman.
Beatrixplantsoen 5, 4273 EV Hank.
Tel.: (01622) 2892.

H. J. A. Bruijns + deken-schrijver
(secretariaat, archieven w.o. patrimonium)
Zeggelaan 57, 4844 SC Terheijden.
Tel. (01693) 2059.

M. A. Kuijs + deken-schatbewaarder
(geldelijk beheer)
Hoofdstraat 64a, 4844 CG Terheijden.

J. W. M. van Bekhoven + opperdeken
(plv. hoofdman, externe wedstrijden, exercities)
Hoofdstraat 3, 4844 CA Terheijden.
Tel.: (01693) 1501.

H. J. Snellens + eerste deken
(plv. secretaris, interne wedstrijden,
gedeputeerde).

C. J. Snellens + deken-wapenbeheerder
(wapens & amunitie, toezicht oefeningen).

J. D. de Ridder + deken-ordebewaarder
(toezicht orde en presentatie)

Tenslotte delen wij U nog mede dat in reeds genoemde jaarvergadering de heer **A. Rovers** tot erehoofdman, **pastoor Rombouts** tot gildeheer en burgemeester **Mr J. H. A. G. van Maasakkers** tot eredeken benoemd zijn.

Leur, Sint-Hubertusgilde

Medio 1980 hebben enkele personen uit Leur (gem. Etten-Leur), gestimuleerd door hun Gildeminded burgemeester Mr. F. J. M. Houben, het plan opgevat, het reeds 80 jaar slapende Sint-Hubertusgilde nieuw leven in te blazen. Het Gilde is opgericht op 8 mei 1752. Als Klove-

niersgilde is het koninklijk goedgekeurd door prinses Anna van Hannover, douanière van stadhouder Willem IV. De oude caert is geheel intact teruggevonden evenals de vrijwel complete notulen en verslagen vanaf de oprichting tot 1901. Het Gilde bestaat momenteel uit 20 leden en 6 jeugdleden (4 tambours en 2 vendeliers).

In nauwe samenwerking met het actieve kringbestuur heeft het Sint-Hubertusgilde het kunnen bewerkstelligen, zich op 28 mei j.l. weer aan de bevolking te presenteren.

Na één voor één opgetrommeld te zijn trok het gilde naar de Sint-Petruskerk waar een dankdienst werd gehouden.

Na afloop van deze dienst trok men naar de gemeentelijke trouwzaal, waar het gilde door het plaatselijk gemengd koor werd toegezongen met oude gilde- en vaderlandse liederen.

's Middags werd het kampioen-schietsen gehouden met de kruisboog. Daarna werd een gemeentelijke Brabantse koffietafel gebruikt. Tijdens deze koffietafel werd burgemeester Houben gevraagd het ere-dekenschap te willen aanvaarden, op welk verzoek hij graag inging.

In memoriam

Bij deze deel ik U namens het Gilde St. Willibrordus te Klein-Zundert mede dat ons lid **Dhr. Josephus Adrianus Pemen**, lid sinds 1958, overleden is.

Viering 300-jarig bestaan St. Willibrordus:

KLEIN-ZUNDELT op zijn kop door massaal gildedagfeest.

Het gilde leeft. Met die conclusie zullen de bezoekers van de Gildedag in Klein-Zundert, en dat waren er vele duizenden, het eens zijn.

De gildedag, die het Klein-Zundertse gilde mocht organiseren vanwege het 300-jarig bestaan, vond op 23 augustus plaats op een groot terrein in het Zundertse kerkdorp.

De 55 deelnemende gilden zorgden daar voor een massaal en kleurrijk festijn, gadeslagen door een opvallend enthousiast publiek.

In West-Brabant begint het gildeleven steeds meer in trek te komen. St. Willibrordus is een voorbeeld van de rijke traditie van het gildeleven aldaar.

Het jongst aangesloten gilde bij de Kring Baronie en Markiezaat is het heropgerichte Sint Hubertusgilde uit Leur. Zij zijn weer een voorbeeld van de opkomst van het gildeleven in het West-brabantse. Op 7 november a.s. zal de heroprichting officieel plaatsvinden.

Van de 55 deelnemende gilden kwamen er 33 uit Oost-Brabant; met name de Kring Kwartier van Oirschot was goed vertegenwoordigd, terwijl er tevens 13 Belgische gilden te zien waren.

Het kringbestuur dankt dan ook alle deelnemende gilden voor hun medewerking; o.a. op deze

manier is het een steun én stimulans de jonge Kring Baronie-Markiezaat te doen uitgroeien en bloeien.

De gildedag begon al om negen uur 's-ochtends met de ontvangst in het gildelokaal.

Om half tien droeg Mgr. H. Ernst in de openlucht de gildemis op, in concelebratie met broeder Jeroen, abt van de abdij Maria-Toevlucht in Klein-Zundert en pastoor W. Willems van Klein-Zundert.

Na de koffietafel werd op het gemeentehuis in Zundert de erewijn gedronken, voor Burgemeester A. Kievits een gelegenheid om twee vooraanstaande mensen van het Sint-Willibrordusgilde te huldigen.

De gildebroeders Havermans en Kustermans van het jubilerende gilde ontvingen de zilveren eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

De Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant, J.v. d. Harten, was met zijn echtgenote de gehele dag eregast in Klein-Zundert.

De optocht door het feestvierende Klein-Zundert, met als apotheose de intocht van alle gilden op het feestterrein, was voor het publiek een massaal hoogtepunt. Vooral de entree op het terrein en de massale opmars gaf een prachtig schouwspel te zien voor het publiek.

Kring-Koning Baronie-Markiezaat werd dit jaar Henny Hoppenbrouwers, koning van het Sint-Jorisgilde uit Rijsbergen.

Na ruim een jaar van voorbereiding, met Frans Luijten als spil in het gehele gebeuren, kan het Sint-Willibrordusgilde tevreden terug zien op een zeer geslaagde dag.

Het kringbestuur is hen dan ook dankbaar dat zij deze 5e kringdag, eerstelustrum, tot een waarlijk succesvolle gildedag hebben gemaakt.

Succes in de toekomst.

Ben Minnebach.